

فخران گهگان

<div><div>‏</div><div><div>یکشنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۳</div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div>شماره ۴۲۵۷</div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>
<div><div>‏</div><div><div></div></div></div>

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

www.farhikhtegan.com

شهادت یحیی السنوار
دکترین نظامی او را در غزه تثبیت کرد

پس از فرمانده

حانیه قاسمیان

خبرنگار گروه جهان‌شهر

«ما پرچم صلح برنخواهیم افزایش، یا پیروز می‌شویم یا کربلاخ می‌دهد.» این کلمات، عصاره دکترین نظامی رهبر عملیات طوفان الاقصی است. پس از اعلام شهادت یحیی السنوار، رئیس دفتر سیاسی حماس، آتش بر اردوگاه جبالییا در شمال نوار غزه شدت گرفت. محاصره این منطقه در بالاترین سطح از ابتدای جنگ است به‌گونه‌ای که رژیم صهیونیستی ورود هرگونه مواد غذایی و آشنامیدنی را برای استفاده ۳۰۰ هزار ساکن منطقه شمال غزه، ممنوع کرده است.

مقامات واشنگتن با شهادت سنوار از آتش بس قریب‌الوقوع می‌گویند؛ امکانی که بیشتر به دلیل کارشکنی‌های بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم مسدود شده است. به شهادت رساندن پی‌درپی دو رئیس دفتر سیاسی حماس، ازجمله اقدامات او در این مسیرند. اعلام گسترش عملیات نظامی در جبالییا تصورات را مبنی بر اینکه شهادت السنوار به معنای پایان تجاوز به غزه است، رد می‌کند. حلال‌دیگر دو آینده‌ای که می‌توان برای غزه تصور کرد، همان نهایتی است که شهید السنوار گفته بود؛ یا مقاومت غزه پیروز می‌شود یا کربلاخ می‌دهد.

پیش از طرح ژنرال‌ها

پس از آغاز طوفان الاقصی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، نتانیاهو یک دولت جنگ تشکیل داد و رژیم به ۳۶۰ هزار سرباز از نیروهای ذخیره برای پیوستن به ۱۶۹ هزار سرباز منظم، فراخوان داد تا جنگی بی‌رحمانه را آغاز کند. این تحولات در پی فروپاشی رویکرد «چمن زنی» بود که ارتش اشغالگر از زمان تسلط حماس در سال ۲۰۰۷ اتخاذ کرده بود. براساس این سیاست صهیونیست‌ها جنگ‌هایی برای نابودی زیرساخت‌های مقاومت در غزه راه می‌انداختند و بدون ورود زمینی تنها با نیروی هوایی کار خود را به پیش می‌بردند. رژیم عملیات نظامی به نام «شمشیرهای آهنین» را آغاز کرد که سه هدف اصلی داشت: سرنگونی حکومت حماس در غزه، انهدام توانایی‌های نظامی حماس و دیگر گروه‌های مقاومت و آزادی اسرای صهیونیستی.

این حمله نظامی در مرحله اول خود بر حملات هوایی بی‌سابقه‌ای برای نابودی هرچیزی که با مقاومت مرتبط بود، از مقرهای دولتی و مؤسسات اجتماعی گرفته تا خانه‌های اعضایش، متمرکز بود. این اقدام همزمان با انتقام جمعی از ساکنان و ایجاد کشتار و ویرانی عظیم در بین آنها انجام می‌شد؛ در حالی که محاصره‌ای شدید روی نوار غزه وجود داشت که شامل ممنوعیت آب، غذا، سوخت و برق برای ساکنان بود. پس از آن، زیرساخت‌ها تخریب شدند تا مقدمه‌ای برای آغاز یک عملیات زمینی گسترده صورت گرفته باشد. در مقابل حمله گسترده رژیم و تفاوت عظیم در تجهیزات نظامی، گردان‌های القسام و دیگر گروه‌های مقاومت با تشکیل گروه‌های جنگی کوچک، معمولاً شامل دو تا سه نفر و با مقدار محدودی از مهمات، به منظور انجام حملات ضربتی علیه نیروهای اشغالگر عمل کردند و پیامی مبنی بر عدم موفقیت صهیونیستی‌ها در پاکسازی مناطق که قبلاً وارد شده بودند را ارسال کردند. این امر ارتش اشغالگر را مجبور کرد تا عملیات نظامی خود را بار دیگر در مناطقی که قبلاًکنترل کرده و سپس به این نتیجه رسیده بود که گروه‌های مقاومت و زیرساخت‌های آن در آنجا منهدم کرده است، انجام دهد.

استراتژی ژنرال‌ها؛ اشغال کامل شمال غزه

عملیات اشغالگران بر این مبنا بود که هرگونه مظاهر حاکمیت حماس در غزه را از بین ببرند و توزیع کمک‌های انسانی را به عنوان بازترین نشانه توانایی خودشان در اداره این منطقه در زمان جنگ در نظر گرفتند. به همین خاطر، در فوریه ۲۰۲۴، به برخی کشورهای عربی و غربی اجازه داده شد تا عملیات هوایی برای توزیع کمک‌ها را به طور مستقیم آغاز کنند. اما این عملیات به دلیل محدودیت حجم کمک‌ها و هزینه‌های بالای آن متوقف شد و همچنین سقوط کمک‌ها روی سر آوارگان بسیاری از مردم غزه را زخمی کرد. در شرایطی که چرخه معیوبی از عملیات‌های نظامی روی مناطق مختلف غزه سپس عقب‌نشینی از آنها وجود داشت و گروه‌های مقاومت دوباره در این مناطق ظهور می‌کردند، همچنین ناکامی در آزادسازی ۱۰۱ اسیر صهیونیست و مقاومت ساکنان در برابر بمباران‌ها و فشارها و طرح‌های آوارگی، ایده‌ای از جانب ژنرال گیسورا آییلاند، مشاور نظامی نتانیاهو مطرح شد. او پیش از

این مشاور امنیت ملی کابینه بوده است. این ایده بعد از آنکه آییلاند در روز طوفان الاقصی در مصاحبه‌ای با کانال ۱۲ رژیم گفت: «زمانی که شما در حال جنگ با دشمنی هستید، باید او را به‌طور کامل محاصره کنید و به او غذا، برق، آب یا هیچ چیز دیگری ندهید»، شکل گرفت.

آییلاند توجیه کرد هدف قرار دادن زنان و کودکان و غیرنظامیان در غزه درست است و گفت: «مردم باید عواقب تصمیمات رهبرانشان را تحمل کنند و کافی است شادی را روی چهره‌های آنها در صبح ۷ اکتبر ببینید.» افکار آییلاند به‌طور مداوم در حال توسعه بود تا آنکه در آگوست ۲۰۲۴، طرحی را در مقاله‌ای در روزنامه «یدیעות آخرونوت» منتشر کرد. این مقاله باعنوان «مرحله بعدی: عملیات محاصره کامل بر شمال غزه» منتشر شد و آییلاند در آن اذعان کرد ارتش رژیم در تحقق اهداف اعلام‌شده جنگ و فشار نظامی برای وادار کردن حماس به آزادسازی اسرا ناکام مانده است. برای حل این معضل، او به گرسنگی دادن به ساکنان شمال غزه تاکرگ -به تعبیر او- اشاره کرد و منع ورود آب، غذا و سوخت به این مناطق محاصره‌شده را خواستار شد. آییلاند تخمین زد حدود ۳۰۰ هزار نفر در شمال غزه حضور دارند که حدود ۵ هزار نفر از آنها از مبارزان همسانند. او بر این باور بود کسانی که پس از این مهلت باقی بمانند، تنها دو گزینه خواهند داشت: مرگ یا تسلیم. این طرح به عنوان «طرح ژنرال‌ها» مشهور شد و به تدریج شایعاتی از آن به‌گوش می‌رسید که از طریق رادیو ارتش رژیم در سپتامبر گذشته اعلام شد. این شایعات مبنی بر این بود نتانیاهو و یوآف گالانت، وزیر دفاع بر انجام عملیات‌هایی در غزه براساس طرح ژنرال‌ها صحه گذاشته‌اند. این عملیات‌ها بر محاصره شمال غزه و متوقف کردن کمک‌های انسانی و تخلیه ساکنان آن تأکید داشت. در صورتی‌که این طرح موفق شود، می‌توان آن را در مناطق دیگر نیز تکرار کرد.

آغاز حصر کامل از جبالییا

اشغالگران در شب ۷ اکتبر ۲۰۲۴ - در سالگرد طوفان الاقصی - عملیات نظامی‌ای را در اردوگاه جبالییا آغاز کردند که توسط لشکر ۱۶۲ انجام شد. این لشکر از منطقه عملیاتی در رفغ و محور فیلالدلیا به شمال منتقل شده بود. این عملیات مطابق با طرح ژنرال‌ها پیش رفت و ادعا شد این طرح در حال اجرا نیست و بر شمال غزه محاصره‌ای اعمال نمی‌شود. در میادین مسکونی شمال غزه، ارتش اشغالگران شروع به اعمال محاصره سختگیرانه‌ای کرد و ورود هرگونه غذا، آب و سوخت به بیمارستان‌ها و استفاده از چاه‌های آب ممنوع شد. این درحالی بود که بمباران‌های شدید بر اردوگاه جبالییا و مناطق بیت‌لاهییا و بیت‌حانون ادامه داشت و درنتیجه، در نیمه اول اکتبر ۲۰۲۴ حدود ۴۰۰ فلسطینی شهید شدند.اما عملاً ارتش اشغالگر حتی برای ساکنان مهلت یک هفته‌ای برای ترک این منطقه قائل نشد و هرکسی را که در خیابان‌های جبالییا حرکت می‌کرد، هدف قرار داد. همچنین، عملیات انفجار خانه‌ها و ساختمان‌ها با استفاده از ربات‌های بمب‌گذاری شده برای ایجاد وحشت در میان ساکنان اجرا شد.

قبل از شروع جنگ کنونی، اردوگاه جبالییا یکی از بزرگ‌ترین اردوگاه‌های غزه از لحاظ تعداد جمعیت و تراکم بود. طبق آمار آژانس امدادسانی و کارپایی برای اردوگان فلسطینی (اوترو) در سال ۲۰۲۳، جمعیت ساکن در این اردوگاه به ۱۱۶ هزار نفر می‌رسید که در مجموع برابر با ۶٫۱ کیلومترمربع زندگی می‌کردند. این اردوگاه مرکز مقاومت در غزه به شمار می‌رفت و در آنجا جرقه‌های انتفاضه اول در سال ۱۹۸۷ شعله‌ور شد و چهره‌های معروفی ازجمله عماد عقل، محمود المبحوح و نزار ربان در آن ظهور کردند. ارتش اشغالگر دو عملیات نظامی علیه اردوگاه جبالییا در طول جنگ کنونی انجام داد. اولین عملیات با اقدام دو تیپ نظامی در نوامبر ۲۰۲۳ و دومی با اقدام یک تیپ نظامی در می ۲۰۲۴. ارتش اشغالگر موفقیت خود را در تجربه گردان مقاومت در جبالییا اعلام کرد اما باافلاصله ضربات کیفی دریافت کرد. بازرتین این ضربات، کمین در منطقه «القصاصیب» در پایان دومین حمله نظامی رژیم بود که در آن حدود ۱۰ هزار سرباز شرکت داشتند و در این کمین ۷ وسیله نقلیه تخریب شد. در مجموع، تعداد کل وسیله‌های نقلیه هدف قرار گرفته طی عملیات صهیونیست‌ها به حداقل ۱۳۰ وسیله رسید. ارتش اشغالگر تنها توانست در ۵ بلوک از ۱۲ بلوک اردوگاه مقاومت را در تصرف ببرد و بقیه بلوک‌ها وارد شود و با افزایش تلفاتش مواجه شد. به همین دلیل، اردوگاه جبالییا از نظر استراتژیک برای اشغالگران اهمیت یافت؛ چراکه یکی از برجسته‌ترین دزهای مقاومت محسوب می‌شود. موفقیت در ویرانی و ترساندن ساکنان آن، کشتن آنها و وادار کردنشان به آوارگی به هدفی تبدیل شد که می‌تواند به راحتی در مناطق دیگر نوار غزه تکرار شود.

▪️ آتش بس؛ دروغ بزرگ واشنگتن
همزمان با اعلام و تأیید شهادت یحیی السنوار که ترورش از اهداف اعلام‌شده نتانیاهو در آغاز حمله به غزه در سال گذشته بود، حلاشدت تهاجم و محاصره رژیم در شمال غزه بالا رفته است. تکلیف مسئله اسرای صهیونیست هنوز مشخص نیست و به نظر نمی‌رسد اولویت اتاق جنگ نتانیاهو باشد. علی‌رغم ادعاهای مقامات واشنگتن برای پایان قریب‌الوقوع جنگ در غزه، آتش‌مکرور بر جبالییا و استراتژی ژنرال‌ها، تخیل پایان قریب‌الوقوع تجاوز از طریق آتش بس را ناممکن می‌کند. نتانیاهو طمع کرده که غزه را به قبل از سال ۲۰۰۵ برگرداند؛ پیش از زمانی که رژیم به واسطه حملات ترابیه‌های مقاومت، این منطقه را تخلیه کند. در این راستا، عملیات نظامی رژیم در شمال غزه و تلاش برای جابه‌جایی جمعیت فلسطینی‌ها از شمال به جنوب این منطقه و اعلام شمال به عنوان منطقه نظامی بسته، بخشی از مؤلفه‌ها در تصور صهیونیست‌ها برای نزدیک شدن به اعلام پایان جنگ در غزه است؛ مؤلفه‌ای که دسترسی به آن برای اشغالگران نزدیک به نظر نمی‌رسد. آنچه مسلم به نظر می‌رسد این است که امکان آتش بس از دسترس خارج‌شده و تصور پایان جنگ از طریق آتش بس خیالی خام است. در صورت توفیق رژیم در استراتژی موسوم به ژنرال‌ها، این رژیم به اشغال خود بر غزه ادامه خواهد داد یا حداقل کنترل نظامی و امنیتی خود را بر محورها و مناطق خاصی در غزه، مانند محور فیلالدلیا (صاح‌الدین) و محور «نتساریم» که شمال غزه را از جنوب آن جدا می‌کند، حفظ خواهد کرد. در این صورت صهیونیست‌ها در طول مرزهای غزه اندکی به سمت داخل گام برخواهند داشت تا نوازی امنیتی به عنوان منطقه حاصل ایجاد کنند.

سنوار شهید شده، مقاومت زنده است

عوفر شلیخ، عضو گنست رژیم، استدلال می‌کند تاریخ امنیت رژیم مملو از موفقیت‌های مقطعی است که طمع به دستاوردهای بیشتر را ایجاد کرده و باعث دشواری در توقف به موقع شده است. او مثالی از وضعیت رژیم پس از جنگ ۱۹۶۷ می‌زند که به دلیل راه‌حل‌های دیپلماتیک و توافقات، به جنگ ۱۹۷۳ منجر شد. وقتی استدلال شلیخ را ردوی گسترش عملیات نظامی در جبالییا پس از اعلام شهادت سنوار در یک روز اعمال کنیم، می‌بینیم دولت اشغالگر سعی دارد از زخم آنچه که «دستاوردها»، می‌داند استفاده کند تا واقعیت جدیدی در غزه ایجاد کند.

به علاوه، به شهادت رساندن صالح العاروری، اسماعیل هنیه و یحیی سنوار از رهبران حماس و همچنین سید حسن نصرالله، دبیرکل مقاومت لبنان و فرماندهان نظامی این گروه، اشغالگران را وسوسه می‌کند که به دنبال دستیابی به موفقیت‌های میدانی باشند که موقعیت آنها را بهبود بخشد. در عین حال، برخی از کشورهای غربی این موضوع را فرصتی برای پایان دادن به جنگ یا عقد توافقی برای تبادول اسرا می‌بینند. اما با مرور درس‌های تاریخ، می‌بینیم رژیم به ندرت از موفقیت‌های خود بهره‌برداری کرده و بیشتر به دلیل آنها متضرر شده است. محاصره بیروت در سال ۱۹۸۲ و تخلیه یاسر عرفات و نیروهای سازمان آزادی‌بخش فلسطین از لبنان به تونس، امنیتی برای رژیم به ارمغان نیاورد، بلکه منجر به تأسیس حزب‌الله در لبنان شد که تا به امروز یک سد محکم و دائمی در برابر تجاوزات تل آوی باقی مانده است. همچنین، محاصره و تخریب اردوگاه جنین در خلال انتفاضه دوم توانست مانع از تبدیل دوباره آن به یک پایگاه اصلی مقاومت در کرانه باختری شود. راه‌حل‌های امنیتی مشکلات سیاسی را حل نمی‌کنند، بلکه عموماً آنها را تشدید می‌کنند. حقیقت ثابت این است که رژیم در محیط فلسطینی، عربی و اسلامی بزرگ‌تری از خود زندگی می‌کند. با وجود حمایت بی‌وقفه غرب، این کشور از زمان تأسیس خود هیچ‌گاه دهه‌ای کاملاً امن و باثبات را تجربه نکرده و امروز دوباره در جبهه‌های مختلف در جنگ قرار گرفته است؛ گویی که به دوره تأسیس خود در سال ۱۹۴۸ بازگشته است. همچنین، شهادت یک فرمانده در اینجا یا شهادت یک فرمانده در آنجا، منجر به پایان دادن به درگیری نخواهد شد، چراکه تاریخ مسلفین تاریخ شهادت فرماندهان است؛ از عزالدین القسام گرفته تا ابويعباد، ابوعلی مصطفی، احمد یاسین، فتحی شقاقي و عبدالعزیز زنتیسی و تا العاروری، هنیه و سنوار، بنابراین، محاصره، قتل و آوارگی اردوگاه جبالییا به شمال غزه برای رژیم امنیتی به ارمغان نخواهد آورد. همان‌طور که شهادت سنوار هم چنین امنیتی به ارمغان خواهد آورد.

رمزگشایی از اظهار نظر تهدیدآمیز زلنسکی

دلگ واتم

سیدمحمدی طالبی

پژوهشگر حوزه بین‌الملل

اوکراین با هدف گذاری‌های بلند پروزانه‌ای به دنبال موشک‌هایی است که می‌توانند عمق سرزمین روسیه را مورد اصابت قرار دهند. این اهداف تا حدودی مورد موافقت دولت‌های غربی قرار گرفته؛ اماکی‌یف با اصرار به دنبال دریافت هرچه سریع‌تر آنها، آشکار ساخته که اهداف ویژوی‌ای را می‌خواهد پیگیری کند. جوبایدن رئیس جمهور آمریکا روز جمعه پیش از ترک برلین در پاسخ به سؤالی درباره اینکه آیا درباره استفاده اوکراین از تسلیحات دوربرد در حمله به عمق خاک روسیه تغییر نظر داده یا خیر، گفت: «در حال حاضر هیچ اجماعی برای استفاده از تسلیحات دوربرد وجود ندارد.» روز جمعه سران چهار کشور آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان در نشست غیرمنتظره و یکروزه که محورهای آن اعلام نشد، با یکدیگر دیدار کردند. لوید استین، وزیر دفاع آمریکا نیز در نشست وزرای دفاع ناتو در بروکسل باطمه‌نا اوکراینی‌ها خواست به جای موشک‌های دوربرد، از پهپادهای دوربرد که در داخل اوکراین قابل تولید بوده‌و ارزان‌ترند، استفاده کنند. خبر بایدن از جمع‌بندی سران غرب در خصوص ارسال موشک‌های کروژ دوربرد به اوکراین و سخنان وزیر دفاع او نشان می‌دهد، کی‌یف در دریافت سریع این موشک‌ها، فعلاًبه درهای بسته خورده است.

اهداف اوکراین چیست؟

دلیل اصرارهای اوکراین برای دریافت موشک‌های دوربرد بسیار مهم است. به نظر می‌رسد اوکراینی‌ها از این درخواست دو هدف عمده دارند؛ هدف فوری افزایش سطح تقابل روسیه و غرب و حتی درگیری مستقیم میان آنهاست. هدف بعدی که کی‌یف می‌خواهد در بستری از زمان به آن دست یابد، ظرفیت‌سازی برای تولید و استقرار تسلیحات نامتعارف اوکراین است، زیرا حتی اگر این کشور دست‌به‌تولیدسلاح‌های نامتعارف برزنده،به‌حمله‌کننده‌معتبردوربردبرای‌نصب‌چنین‌تسلیحاتی‌ دسترسی ندارد. لویدویبرزنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین پنجشنبه هفته‌گذشته در بروکسل، تهدید کرده بود اگر کوشش نتواند به ناتو وارد شود، تنها گزینه آن مسلح‌کردن خود به سلاح هسته‌ای خواهد بود. باتوجه‌به‌اینکه‌عضویت اوکراین در ناتو در شرایط جنگی فعلی و بی‌ثباتی آنی امری بسیار بعید است، احتمالاًساخت سلاح هسته‌ای یا تسلیحات نامتعارف دیگر برای اوکراینی‌ها قابل دستیابی تر باشد؛ به‌ویژه‌از نظر زمانی. زلنسکی با این موضوع آشکار ساخت و دلش‌راه چاره‌ای جز ساخت تسلیحات نامتعارف برای حفظ موجودیت اوکراین برای خود قائل نیست. این‌مسئله به‌طور واضحی آشکار می‌سازد رئیس‌جمهور اوکراین به دنبال تأمین حمل‌کننده‌ای معتبر برای چنین سلاح‌هایی است. زلنسکی در همین راستا طی سخنان روز پنجشنبه خود از شرکای غربی کوشش درخواست کرد موشک‌های دوربرد را به اوکراین ارسال کنند؛ اما بدون اینکه اجازه استفاده از آنها را به کی‌یف بدهند. او ادعا کرده این اقدام نشان خواهد داد که غرب تمایل به حمایت از اوکراین دارد. رئیس‌جمهور اوکراین چندی قبل «طرح پیروزی» را به مجلس کوشش برای حل مناقشه با روسیه ارائه کرد. برخی از بنده‌های این طرح محرومانه‌اند اما آنچه افشا شده سه محور دارد؛ اول دعوت از اوکراین برای پیوستن به ناتو، دوم رفع محدودیت‌های استفاده از سلاح‌های دوربرد برای حمله به خاک روسیه و سوم استقرار موشک‌های «بازارنده غیرهسته‌ای جامع» در خاک اوکراین. کی‌یف ادعا می‌کند اجزای این طرح، جنگ با روسیه حداکثر تا سال ۲۰۲۵ به اتمام می‌رسد. از سبه مورد افشا شده، تقریباً دو مورد یعنی اجازه استفاده از موشک‌های دوربرد و استقرار نیروهای «بازارنده غیرهسته‌ای جامع» در خاک اوکراین در راس کار قرار دارند؛ اگر رفع محدودیت‌ها در استفاده از سلاح‌های دوربرد برای حمله به خاک روسیه در خصوص «مجزا»‌ها است، استقرار نیروهای «بازارنده غیرهسته‌ای جامع» به معنای ارسال و استقرارانبوه‌سلاح‌های دوربرد در خاک اوکراین است تا این کشور با تکابه حجم بالای تسلیحات تهاجمی باکیفیت، بتواند موازنه‌ای در برابر روسیه ایجاد کند. ظرفیت‌هایی که اوکراین به هر شکل به دنبال آنهاست، ازجمله بازاربازنگی غیرهسته‌ای یا حتی هسته‌ای، به اوکراین اجازه بازپس‌گیری سرزمین‌های از دست‌رفته جنوب و شرق را نمی‌دهد اما می‌تواند تأمین فتح مناطق مرکزی شود. اوکراینی‌ها در یافتنه‌اند روی زمین تحمل ادامه جنگ را ندارند و باید به سمت راه‌حل‌های جایگزین حرکت کنند.

زلنسکی کدام موشک‌ها را می‌خواهد؟

در خیره‌اصطلاحی که برای بیان نوع موشک مورد درخواست اوکراینی‌ها استفاده می‌شود، موشک‌های دوربرد است. اوکراینی‌ها عمدتاً به موشک‌های بالستیک و کروژ با برد پایین‌تر از ۳۰۰ کیلومتر مجهزند. در این میان البته‌بابتفاوتی‌میان‌تقسیم‌بندی‌موشک‌های‌کروژو‌بالستیک‌ قائل‌شده. در تقسیم‌بندی موشک‌های بالستیک، موشک‌های تا برد ۱۰۰۰ کیلومتر را کوژه‌ها و برد فراتر از ۱۰۰۰ کیلومتر تا ۳۰۰۰ یا حتی ۵۵۰۰ کیلومتر را میان‌بردی می‌نامند. بردهای فراتر از این میزان نیز در دسته موشک‌های دوربرد یا قاره‌پیما قرار می‌گیرند. برد برخی از موشک‌های قاره‌پیما به ۱۵ هزار کیلومتر نیز می‌رسد. اما وضعیت در خصوص موشک‌های کروژ به دلیل حداکثر برد محدودتر نسبت به موشک‌های بالستیک، متفاوت است؛ زیرا اگر برد موشک‌های قاره‌پیما به راحتی نزدیک یا فراتر از ۱۰ هزار کیلومتر است، حداکثر برد موشک‌های کروژه به ۲۵۰۰ کیلومتر در مواردی به ۴ هزار کیلومتر می‌رسد. باتوجه به سیستم نظامی غرب که به‌طور ویژه در بخش موشک‌های متعارف بر کروزه‌ها متمرکز است تا بالستیک‌ها و همچنین توصیف اوکراینی‌ها از موشک‌های با برد فراتر از ۳۰۰ کیلومتر یا حتی ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلومتر به عنوان موشک دوربرد، آنچه اوکراینی‌ها در این زمینه به دنبال آن می‌گردند، موشک‌های کروژ است.

مسیرهای دسترسی کدام‌اند؟

اوکراینی‌ها خودداری‌یک‌صنعت‌نظامی‌پیش‌رو در حوزه‌صنایع‌سنگینند اما این بخش به زیر سایه تقسیم‌بندی‌های دوران شوروی توسعه‌یافته است و بدون وابستگی به روس‌ها، نتیجه‌کاملی‌را‌تشکیل‌نمی‌دهد. در حوزه‌هوایی شرکت هوایی آنتونوف در اوکراین مستقر بوده و همچنین انواعی از موشک‌های هوا به هوای ساخت شوروی، حتی تا سال‌ها پس از فروپاشی نیز در این کشور تولید می‌شدند. به نظر می‌رسد اوکراینی‌ها به قسمتی از فناوری لازم برای ساخت موشک‌های کروژ دسترسی دارند؛ اما فاقد بخش‌های مهم دیگرند. اوکراینی‌ها شاید در ساخت بدنه و پیشرانه یک موشک کروژتولمنندی‌هایی داشته‌باشند؛ اما در قسمت تولید بدنه‌با شکل‌خاص و موارد را دراز‌گریز مشک‌ها دارند. کی‌یف احتمالاً فاقد توانایی ساخت رادارهای نقشه‌برداری است که به موشک‌های کروژ کمک می‌کند در ارتفاع بسیار پایین و از میان موانع پرواز کنند. آنها همچنین سامانه‌های ارتباطی و هدایت‌رای فواصل دور را در اختیار ندارند. کشورهای غربی به جای ارسال «فوری» و «مستقیم» موشک‌های کروژ دوربرد به اوکراین که مورد خواست کی‌یف است، تصمیم گرفته‌اند در «میان‌مدت» و «طی چند است» او در مصاحبه‌ای که با رسانه‌ها داشته، شهادت سنوار را ادامه‌ای از یک جنگ محشانه‌ای دانسته و گفته است: «هیچ‌گاه جنگ متوقف نخواهد شد، زیرا کودکانی هستند که جسد تکه‌تکه شده پدرشان را حمل کردند و آنهاپی‌که جسد تکه‌تکه شده خواهرشان را حمل کردند. انتظار دارید پس از ۴۰ سال آنها به این رژیم چه واکنشی نشان دهند؟»

^[1] اوکراین با هدف گذاری‌های بلند پروزانه‌ای به دنبال موشک‌هایی است که می‌توانند عمق سرزمین روسیه را مورد اصابت قرار دهند